

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОСНОВИ НА ЗАСТРАХОВАНЕТО“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „Бакалавър“; дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ в т.ч.:	15
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ в т.ч.:	195
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	187

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоян Киров)

2.
(гл. ас. д-р Светослав Борисов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Основи на застраховането” е предназначена за студентите от специалност “Финанси” в ОКС „Бакалавър”, дистанционно обучение. Тя е **задължителна дисциплина** и е част от тяхната специализирана подготовка.

Цел на дисциплината е да предостави базови знания за същността, принципите и организацията на застраховането и да създаде определени практически умения за тяхното използване в личен и професионален план.

За качествено изучаване на дисциплината е необходимо студентите да притежават **предварителни познания** в областта на правото и да могат да използват математическия инструментариум, преподаван им по дисциплината „Приложна математика” и „Въведение в статистиката“. В полза на обучаемите са и познанията им по риск мениджмънт.

В процеса на обучение **се усвоят нови знания** за функционалните и организационни аспекти на застрахователния бизнес, особеностите на застрахователните продукти, съдържанието на застрахователните договори, ценообразуването на застраховките, формиране-то на техническите резерви, дейността на застрахователните компании и техните посредници, начините за регулиране и надзор на застрахователния бизнес.

Дисциплината **изгражда умения**, които могат да помогнат на студентите да оценяват дейността на застрахователните компании, да подбират адекватна застрахователна защита за риска, на който са изложени, да договарят подзастраховане, лично участие и т.н., да преценяват ползите от застрахователното посредничество и др. Всички тези знания и умения дават възможност на студентите сами да оценяват риска и да предлагат конкретни застрахователни решения.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	СЪЩНОСТ И ОЦЕНКА НА РИСКА
1.1.	Дефиниция на понятието „риск”
1.2.	Обективен и субективен риск
1.3.	Измерване на обективния риск
2.	УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА
2.1.	Застраховането, като метод за управление на риска
2.2.	Функции на застрахователната дейност
2.3.	Предимства на застраховането

3.	РИСКОВИ ОБСТОЯТЕЛСТВА И ЗАСТРАХОВАЕМИ РИСКОВЕ
3.1.	Същност и видове рискови обстоятелства
3.2.	Класификация на вредоносните събития
3.3.	Изисквания за застраховаемост на събитията
4.	ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ СДЕЛКИ
4.1.	Характеристики на застрахователните сделки
4.2.	Видове застрахователни сделки
4.3.	Задължителни застрахователни сделки
5.	СКЛЮЧВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ СДЕЛКИ
5.1.	Офериране и сключване на застрахователните сделки
5.2.	Съдържание на застрахователния договор
5.3.	Изменение и прекратяване на застрахователния договор
5.4.	Уреждане на претенциите след възникване на щета
6.	ИНТЕНЗИВНОСТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ЗАЩИТА
6.1.	Пълно и недостатъчно застраховане
6.2.	Солидарна отговорност (съзастраховане)
6.3.	Разпределение на отговорността (лично участие)
7.	ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КАЛКУЛАЦИЯ
7.1.	Структура на застрахователната премия
7.2.	Ценообразуване на имуществени застраховки
7.3.	Калкулация на премията в животозастраховането
7.4.	Формиране на различните видове застрахователни резерви
8.	ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ КОМПАНИИ И ПОСРЕДНИЦИ
8.1.	Правна същност и видове застрахователни компании
8.2.	Специализация на застрахователите
8.3.	Анализ на застрахователната дейност
8.4.	Роля и дейност на застрахователните посредници
9.	ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ
9.1.	Същност и предимства на презастраховането
9.2.	Учредяване и управление на презастрахователите
9.3.	Видове презастраховане
10.	РЕГУЛИРАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ
10.1.	Предпоставки за регулиране на застрахователния бизнес
10.2.	Видове регулативни мерки към застрахователите
10.3.	Глобализация на застрахователното регулиране

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Подготовката на студентите по „Основи на застраховането” включва синхронни и асинхронни методи на обучение. Доминиращо значение за учебния процес по дисциплината имат асинхронните методи, за да могат студентите сами да определят ритъма на своята подготовка. Всички елементи от извънаудиторната заетост се провеждат по предварително обявен график от преподавателя.

Синхронното обучение дава възможност за изграждане на връзка „преподавател-студент” в реално време. В тази връзка се използва участие в чат комуникация и тематични форуми. Синхронната комуникация се използва най-вече за провеждането на задължителните консултации.

С **асинхронното обучение** студентите изпълняват индивидуални курсови проекти и задания без да имат непосредствена връзка с преподавателя. Те се запознават с правилата за провеждане на проектите и заданията от курса на дисциплината, изготвят ги и ги изпращат обратно на преподавателя за проверка. Във връзка с подготовката на проектите студентите имат достъп до важна информация, посредством линкове в платформата на университета. За връзка с преподавателя се използват онлайн съобщения, коментари и др.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Електронни тестове	2	35
1.2.	Решаване на задачи по алгоритъм	3	58
1.3.	Интерактивни казуси	3	62
Общо за семестриален контрол:		12	155
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)		
	- Тест със затворени въпроси	1	40
Общо за сесиен контрол:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		13	195

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Киров, Ст. Основи на застраховането. Лекционни бележки. [Online]. Available at: <https://moodle.ue-varna.bg/>, 2020.
2. Бенева, М. Основи на застраховането. Упражнения за самоподготовка. [Online]. Available at: <https://moodle.ue-varna.bg/>, 2020.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Василев, В. Въведение в презастраховането. В. Търново: Фабер, 2008.
2. Ерусалимов, Р. Актюерска техника в застраховането. Свищов: АИ "Ценов", 2007.
3. Илиев, Б. и др. Основни принципи на застраховането. Свищов: АИ "Ценов", 2008.
4. Киров, Ст., Киберзастраховането като стабилизатор на финансовата система. Сборник с доклади. Пловдив: ВУСИ, 2019.
5. Киров, Ст., Бенева, М. Каузално застраховане. София: ИК „Direct Services”, 2017.
6. Христозов, Ж. и Димитров, П. Застрахователни продукти. София: ВУЗФ, 2012.
7. Rejda, G., McNamara, M. Principles of risk management and insurance. US: Pearson, 2016.

НОРМАТИВНА УРЕДБА

1. Кодекс за застраховането. ДВ, 102, 2015.
2. Наредба №49 за задължителното застраховане. ДВ, 90, 2014.